

Ý nghĩa căn bản của Quyền và Pháp trong Quyền Pháp

Mặc Tâm

Quyền Pháp, là một trong những yếu lý, yếu điểm quan trọng của giáo lý Đại Đạo mà thiết nghĩ mỗi người tín hữu Cao Đài cần phải hiểu rõ ý nghĩa, tự mình trải nghiệm, lan truyền sức mạnh và diệu dụng của yếu điểm này đến mỗi cá thể nhân sinh xung quanh mình. Tuy nhiên, thật khó để có thể hiểu và thấm nhập được ý nghĩa của hai chữ “Quyền Pháp do bởi ý nghĩa và diệu dụng của Quyền Pháp chỉ có thể được ngày một sáng tỏ, rõ ràng, sâu sắc hơn khi chúng ta cố gắng sống và thực hành Quyền Pháp bằng những việc làm, những tư tưởng cụ thể với những đối tượng cụ thể.

Trong phạm vi của bài viết¹, ý nghĩa hai chữ Quyền và

1. Dựa theo bài Quyền Pháp, trong quyển Yếu Điểm Giáo Lý Đại Đạo, NXB Tôn Giáo, bản in năm 2008.

Pháp trong “Quyền Pháp” sẽ được tiếp cận chi tiết và cụ thể hơn dựa trên những định nghĩa về Quyền và Pháp trong quyển Yếu Điểm Giáo Lý Đại Đạo.

QUYỀN

Quyền, theo giáo lý Đại Đạo: *“Quyền là tình thương”*, hay, *“Quyền là hình thức thể hiện cái pháp trước đối tượng”*. Tuy nhiên, với những cách tiếp cận trên, vẫn thật khó để có thể hiểu được ý nghĩa của chữ Quyền một cách trọn vẹn để có thể hiểu được ý nghĩa và diệu dụng của Quyền Pháp.

Theo quyển Yếu Điểm Giáo Lý Đại Đạo, Quyền được định nghĩa như sau:

Quyền là năng lực của một chủ thể có đủ điều kiện tác động vào một hay nhiều đối tượng là thực thể, vật loại, tổ chức, tập thể hay cá nhân con người.⁻²

Định nghĩa trên cho ta một cái nhìn cụ thể và trực tiếp hơn về chữ Quyền. Nhưng để định nghĩa này được sáng tỏ và rõ ràng hơn, hai khái niệm quan trọng sau cần được hiểu một cách đúng đắn, đó là: chủ thể và đối tượng. Trong đó, khái niệm “đối tượng” đã được giải thích: “là thực thể, vật loại, tổ chức, tập thể hay cá nhân con người.” Vậy, “chủ thể” là gì?

Theo từ điển, ta có các định nghĩa sau cho khái niệm “chủ thể”:

2. Bài Quyền Pháp, Yếu Điểm Giáo Lý Đại Đạo, NXB Tôn Giáo, tr. 74.

- Chủ thể là bộ phận chủ yếu trong sự vật³
- Chủ thể là bộ phận chính, giữ vai trò chủ đạo⁴
- Chủ thể là đối tượng gây ra hành động⁵

Dựa vào những định nghĩa trên cho khái niệm “chủ thể”, chúng ta có thể phát biểu lại như sau cho một định nghĩa về khái niệm “chủ thể”:

Chủ thể, là một cá thể có khả năng chủ động; mà “khả năng chủ động” này là khả năng hoàn toàn độc lập, không phụ thuộc bởi những tác động bên ngoài.

Với định nghĩa trên, “chủ thể” được nhận chân là một cá thể có khả năng chủ động một cách độc lập, độc lập hoàn toàn trong nội thân của cá thể, chủ sử được mọi quyết định, mọi tư tưởng, mọi hành vi. Vậy thì, nếu thực hiện một phép gán nhãn cho tất cả mọi thực thể trong vũ trụ này, thì những thực thể nào sẽ được nhìn nhận và được gán nhãn là một “chủ thể”? Câu trả lời rằng: tất cả những thực thể, hay cá thể có tính chất độc lập hoàn toàn trong nội thân, mà thể hiện ra ngoài là khả năng độc lập hoàn toàn trong suy nghĩ, trong tư tưởng, trong hành động, thì cá thể hay thực thể đó được gọi là một “chủ thể”. Và nếu xét trên phương diện hữu hình – vô hình, các Đấng Thiêng Liêng, Trời Đất, Vũ Trụ là chủ thể (chủ thể vô hình); con

3. Từ điển Hán-Việt

4. http://tratu.soha.vn/dict/vn_vn/Ch%E1%BB%A7_th%E1%BB%83

5. http://tratu.soha.vn/dict/vn_vn/Ch%E1%BB%A7_th%E1%BB%83

người là chủ thể (chủ thể hữu hình); nhưng loài vật, thảo mộc, khoáng sản không là chủ thể.

Việc khẳng định con người, hay, loài vật, thảo mộc, khoáng sản có tính chủ thể hay không, dựa trên việc xác định tính chất độc lập trong nội thân của các thực thể này. Có khá nhiều phương cách giúp chúng ta kiểm chứng lại khẳng định trên; tuy nhiên ở bài viết này, chúng ta có thể kiểm chứng qua hai hình ảnh sau trong cuộc sống giữa con người và loài vật:

- Hình ảnh tìm kiếm thức ăn:

Ở loài vật, khi đói, bất kỳ loài nào cũng sẽ hành động theo bản năng, đó là: săn mồi, tức tìm kiếm, truy bắt và biến con mồi thành món ăn của mình. Đối tượng mà loài vật xem là “mồi”, ban đầu có thể khác loài; và khi nguồn thức ăn khác loài cạn kiệt, chúng sẽ giết hại đồng loại của mình để duy trì sự sống của bản thân chúng.

Ở con người, không chỉ sống và hành động theo bản năng, mà còn có sự suy nghĩ, có ý chí để làm chủ bản năng. Khi đói, tìm kiếm thức ăn, nhưng mỗi người đều có thể chủ động và hoàn toàn độc lập trong việc chọn lựa nguồn thức ăn như thế nào từ thiên nhiên. Có người chọn nguồn thức ăn đến từ động vật, có người chọn nguồn thức ăn đến từ thực vật, cỏ cây, ngũ cốc. Khi nguồn thức ăn hạn hẹp, con người có khả năng lựa chọn giữ cho riêng mình, hay chia sẻ cùng mọi người xung quanh; thậm chí, con người còn có thể hi sinh bản thân, nhường cho người khác.

- Hình ảnh tự điều khiển và làm chủ cuộc sống:

Ở loài vật, toàn bộ cuộc đời, hay một vòng đời của chúng được quy định sẵn theo một quy trình cố định: bản thân sẽ phát triển theo những trình tự như thế nào, làm những nhiệm vụ gì, sống trong bao lâu và khi nào chết. Chúng hoàn toàn không có ý thức và khả năng chủ động lựa chọn không làm nhiệm vụ này, hoặc thay thế bằng một nhiệm vụ khác trong quy trình cuộc sống ngắn ngủi của mình.

Một ví dụ điển hình có thể kể đến, đó là loài muỗi. “Con muỗi giống như một thiết bị tự động. Nó không có khả năng làm bất cứ điều gì khác. Trong cái đầu nhỏ xíu của nó chỉ có khoảng 100 nghìn tế bào thần kinh và mỗi tế bào phải tự đảm đương công việc của mình. Bản năng là cách giúp chúng tồn tại và thành công qua một vòng đời chỉ kéo dài trong khoảng vài ngày, tức là một chuỗi những hành vi cứng nhắc được lập trình bởi các gen, nhằm định hướng con muỗi phát triển nhanh chóng và không chệch hướng từ lúc ra đời cho tới hành động cuối cùng là đẻ trứng.”⁶

Ở con người, mỗi cá thể con người đều có khả năng chủ động trong suy nghĩ, trong hành động, trong việc lựa chọn cho mình một cuộc sống mà bản thân mong muốn. Có người sẽ chủ động lựa chọn và xây dựng cuộc sống của mình trở thành những bậc doanh nhân thành đạt, giàu có, nổi tiếng. Có người định hướng cuộc đời mình trở thành những bậc tu hành, một lòng mộ đạo.

6. Edward O. Wilson, Về Bản Tính Người, tr. 113.

Cũng có người, tự tay hủy hoại cuộc sống của mình bằng những hành động trái với luân thường đạo lý. Một đời người cũng 60 năm, nhưng cuộc đời của nhân loại lại muôn màu, muôn sắc vì mỗi người là một cá thể tự do, độc lập trong nội thân, chủ động quyết định mọi sự việc diễn ra trong cuộc đời mình.

Trải qua hàng loạt những nghiên cứu của mình, nhà sinh vật học và tự nhiên học – Giáo sư Edward O. Wilson – cho rằng: “trí tuệ con người giống như một công cụ ra quyết định mang tính độc lập, một chiếc máy quét tinh vi trước môi trường.”⁷ Chính yếu tố độc lập, không phụ thuộc bởi những tác động bên ngoài này của con người, đã tạo nên những nét đặc thù riêng biệt mỗi khi ra quyết định. Và “những đặc thù khi đưa ra quyết định là điều phân biệt người này với người khác.”⁸ Tất cả những điều này làm nổi bật lên “khả năng chủ động” của mỗi cá thể con người.

Đến đây, chúng ta có thể hiểu rõ hơn khái niệm “chủ thể” trong định nghĩa về chữ Quyền nơi quyển Yếu Điểm Giáo Lý Đại Đạo; và xác định được rằng ở cõi thế gian hữu hình này, chỉ có con người và chỉ có thể là con người mới có đầy đủ những tính chất hay điều kiện để là một chủ thể.

Bây giờ, nhắc lại định nghĩa chữ Quyền, “Quyền là năng lực của một chủ thể có đủ điều kiện tác động vào một hay nhiều đối tượng là thực thể, vật loại, tổ chức, tập thể hay cá nhân

7. Sđd, tr. 131.

8. Sđd, tr. 131.

con người.⁹”, chúng ta thấy rằng một chủ thể được gọi là có “quyền” khi và chỉ khi chủ thể đó:

- Có một năng lực, tiềm lực nhất định,
- Trong môi trường thuận lợi các điều kiện,
- Tác động lên được một đối tượng cụ thể.

Như vậy, khi chúng ta nói một ai đó có Quyền nghĩa là họ (một chủ thể) có những khả năng, những năng lực nhất định, trong những điều kiện nhất định đủ để thể hiện được năng lực đó của mình đối với một hoặc nhiều đối tượng, tác động lên những đối tượng cụ thể. Đối tượng ở đây, như định nghĩa, có thể là bất kỳ thực thể nào, bao gồm sự vật, sự việc, cá nhân con người, tập thể, tổ chức, Trời Đất và chính bản thân chủ thể.

Có khá nhiều những hình ảnh trong cuộc sống đời thường có thể giúp chúng ta nhìn thấy và hiểu được rõ hơn ý nghĩa của chữ Quyền. Trong một tập thể hoặc nhóm nhỏ làm việc, thường sẽ luôn có một người đóng vai trò chủ chốt, quan trọng nhất trong tất cả mọi việc lớn, nhỏ của tập thể. Chúng ta thường gọi là người dẫn đầu (leader). Người ở vị trí này thường được đề cử, bầu chọn một cách có quy mô, có tổ chức, mang tính chính thức về mặt hình thức; hoặc, cũng có thể được nhìn nhận chỉ bởi sự tin tưởng, yêu mến và nể phục của những thành viên còn lại dành cho, mang ý nghĩa về mặt tinh thần. Và dù có như thế nào, thì ta cũng sẽ có thể thấy, họ – những người được

9. Bài Quyền Pháp, Yếu Điểm Giáo Lý Đại Đạo, NXB Tôn Giáo, tr. 74.

chọn là “người dẫn đầu” đó – sẽ có những cái gọi là Quyền đối với tập thể, đối với đội nhóm của họ; bao gồm ý nghĩa Quyền về mặt hình thức, hay về mặt tinh thần; nếu họ nhận thức được khả năng đó của mình.

Ở vị trí người dẫn đầu (leader), chúng ta đều hiểu rằng họ có đủ mọi điều kiện và năng lực để phân công trách nhiệm, công việc và rất nhiều tính chất công việc khác cho những thành viên trong nhóm. Nhưng ở đây, chúng tôi xin được nói nhiều hơn về khía cạnh Quyền về mặt tinh thần.

Người dẫn đầu thật sự trong lòng, trong trái tim của các thành viên trong một nhóm là những người có thể dẫn dắt được tinh thần, ý chí và niềm tin của họ. Ở những người dẫn đầu đó, họ nhìn thấy, tìm được sự tôn trọng và niềm tin mãnh liệt mà người dẫn đầu dành cho mình. Họ được trao cho “niềm tin” một cách trung thực và trọn vẹn nhất. Chính vì thế, họ cũng trao lại cho người dẫn đầu của mình sự “tôn trọng” và “niềm tin” y như thế, thậm chí còn nhiều hơn như thế. Có lẽ sẽ thật khó tin hoặc khó trao đi, nhưng thực tế là cụm từ “tôi tin bạn” mang một quyền năng rất lớn khi được sử dụng phù hợp.

Tin tưởng một người không phải vì lợi ích của chúng ta, mà vì lợi ích của chính bản thân người đó. Trước khi chúng ta có thể có khả năng tác động đến một ai đó, như một điều tiên quyết, chúng ta phải có sự thương yêu và tin tưởng ở họ, một cách trung thực và trọn vẹn chân thành, một niềm tin yêu thật sự tự nhiên. Chỉ có như thế, họ mới có thể cảm nhận được tình

thương, sự tin tưởng của chúng ta dành cho họ; và chỉ có như vậy họ mới cảm nhận được mọi việc chúng ta làm, hoặc nhờ họ làm, hoặc giao phó cho họ, hoặc tác động đến họ đều vì một mục đích duy nhất, hoặc là vì lợi ích của tập thể, hoặc là vì lợi ích của chính họ; mà vì lợi ích của tập thể, cũng chính là vì lợi ích của mỗi người trong tập thể, nghĩa là, cũng vì họ mà thôi.

Như khi trong một đạo sự, một thành viên trong nhóm đã vì một khuyết điểm trong tính cách và kinh nghiệm làm việc của mình, làm ảnh hưởng đến kết quả hành đạo chung của cả đội ngũ. Khi kết thúc đạo sự, người dẫn đầu phải thực hiện trách nhiệm của mình, đó là bằng cách nào đó giúp thành viên này nhận ra nguyên nhân chính dẫn đến sự việc đáng tiếc, những yếu tố nào dẫn đến nguyên nhân này và phải làm sao để khắc phục những yếu tố còn chưa tốt đó. Cả quá trình này là cả một nghệ thuật, thật vậy. Vì con người chúng ta thường có cái “tôi” rất lớn, ít khi lắng nghe, ít khi chấp nhận lỗi từ phía mình và ít khi chịu điều chỉnh những khuyết điểm của bản thân. Vì vậy, khi một người dẫn đầu thực hiện trách nhiệm trên của mình, trong toàn bộ quá trình, họ phải thật khéo léo, thật tinh tế sao cho phù hợp với đối tượng, đứng ở vị trí và hoàn cảnh của đối tượng đã đứng, dung hòa vai trò và vị trí của mình với vai trò và vị trí của đối tượng. Bằng những cử chỉ, lời nói, cảm xúc hay tư tưởng phù hợp, giúp đối tượng có thể hiểu, có thể nhìn nhận được sự việc trong một trạng thái tích cực; cảm nhận được việc làm của người dẫn đầu đối với mình là nhằm hướng đến sự hoàn thiện, ngày một thành

công hơn của tập thể, cũng như của chính mình; cảm nhận được những phân tích, góp ý ấy có thể thẳng thắn nhưng lại rất chân thành, đầy sự tôn trọng, thể hiện niềm tin mãnh liệt và kỳ vọng nơi thành viên của mình. Tất cả những việc người dẫn đầu làm chỉ thật sự được gọi là thành công, hay được gọi là đã “tác động” được đến đối tượng khi và chỉ khi thành viên đó thật sự hiểu, chủ động thay đổi bằng chính suy nghĩ tích cực của mình. Khi đó, ta nói rằng, người dẫn đầu đó thật sự có Quyền với các thành viên của mình vậy.

Với định nghĩa: “Quyền là năng lực của một chủ thể có đủ điều kiện tác động vào một hay nhiều đối tượng là thực thể, vật loại, tổ chức, tập thể hay cá nhân con người”¹⁰; thì trong ví dụ vừa cùng trao đổi ở trên:

- Chủ thể là người dẫn đầu (leader).
- Năng lực là những khả năng về tài năng, trí tuệ, tâm đức, sự khéo léo, tinh tế, tâm lý, v.v. mà người dẫn đầu đang sở hữu và biết vận dụng nhằm thực hiện được mục tiêu của mình.
- Đối tượng là thành viên trong đội nhóm của mình.
- Tác động là những gì mà người dẫn đầu truyền được đến thành viên của mình, ảnh hưởng được đến thành viên của mình; bằng hành động, lời nói hoặc cảm xúc, tư tưởng, tinh thần.
- Điều kiện là sự tôn trọng và niềm tin của người dẫn đầu dành cho thành viên của mình; và ngược lại, là sự quý kính,

10. Bài Quyền Pháp, Yếu Điểm Giáo Lý Đại Đạo, NXB Tôn Giáo, tr. 74.

tôn trọng và niềm tin trọn vẹn của chính thành viên đó với người dẫn đầu.

Thế là chúng ta vừa có một ví dụ rất cụ thể, gần gũi trong cuộc sống thường ngày thể hiện Quyền của một chủ thể đối với những người xung quanh mình, hoặc tập thể mình. Một điểm quan trọng qua ví dụ vừa rồi, chúng ta thấy rằng ý nghĩa của chữ Quyền trong Quyền Pháp, hoàn toàn có thể được thực thi và mang lại những lợi ích to lớn mà không cần có sự hỗ trợ của những gì gọi là quyền uy, hay những quyền về mặt hình thức. Tất nhiên, chúng ta không phủ định rằng việc có năng lực và những điều kiện nhất định về mặt hình thức, cũng hỗ trợ và giúp ích rất nhiều cho chủ thể thực hiện Quyền của mình. Nhưng vì bởi năng lực và điều kiện tác động lên đối tượng của chủ thể hoàn toàn có thể không phụ thuộc vào những phương tiện hình thức, nên phải thừa nhận rằng, cốt lõi của ý nghĩa chữ Quyền trong Quyền Pháp là thể hiện năng lực của chủ thể tác động lên đối tượng về mặt tinh thần, mang ý nghĩa tinh thần.

Tương tự, nếu con người, đóng vai trò là một chủ thể có thể thực hiện được Quyền đối với những người xung quanh mình, tập thể mình (đối tượng bên ngoài); thì con người cũng có khả năng thể hiện Quyền, tức năng lực tác động đó lên chính bản thân mình; thúc đẩy, điều hòa sự phát triển và tiến hóa của chính bản thân mình.

Con người biết dụng cái Quyền của mình một cách trọn vẹn

ý nghĩa nhất là khi biết cách khơi dậy nguồn lực tiềm ẩn trong mình, phát huy những năng lực đang sở hữu và thể hiện, sử dụng được những khả năng đó tác động đến vạn loại, chúng sanh, tác động đến chính mình, trong những điều kiện phù hợp, nhằm hướng đến một mục đích duy nhất là xây dựng một thế giới tận thiện tận mỹ, một đời sống tiến hóa và giải thoát. Quyền là một năng lực, là điểm động năng vô cùng to lớn, đủ sức để chinh phục được tất cả, đạt được mọi thành công. Nhưng Quyền chỉ thật sự có giá trị mang ý nghĩa cuộc sống, thiêng liêng cao cả nếu chủ thể sử dụng Quyền biết dụng Quyền trong sự thương yêu, biết hướng đến những mục đích chơn chánh, nhân bản, an lạc, tiến bộ cho bản thân, gia đình, xã hội và vũ trụ vạn loại. Và chỉ có như thế, Quyền mới thật sự mang ý nghĩa là tình thương:

*“Quyền là tình thương được tràn ngập thấm nhuần đâu đó trở nên một khối tâm hòa, đầm ấm, mỹ miều. Người nào chiếm được tình thương sâu rộng là người đó có quyền. Quyền ấy mới thật là cao cả thiêng liêng.”*¹¹

Tuy nhiên, có tình thương, có mục đích chơn chánh, thánh thiện, ích người, lợi vật, vẫn chưa đủ. Để thật sự đi được đến cứu cánh tận độ, Quyền cần phải được thực hiện và phát triển trong những ràng buộc, trong những “khuôn vàng thước ngọc” của Vũ Trụ Trời Đất, mà chúng ta gọi đó là Pháp.

11. Minh Lý chơn giải. Đàn 32, mừng 8 Chạp Ất Tỵ, 30-12-1965

PHÁP

Cũng như Quyền, ta tiếp cận định nghĩa Pháp theo nội dung trong quyền Yếu Điểm Giáo Lý Đại Đạo:

*“Pháp là trật tự, quy luật, cơ chế, theo đó chủ thể lẫn đối tượng phải tuân thủ để vận động đạt đến cứu cánh.”*¹²

Nếu ở định nghĩa chữ Quyền có khá nhiều các khái niệm cần được làm rõ thêm, thì ở định nghĩa chữ Pháp mọi thứ dường như rõ ràng và dễ hiểu hơn. Theo đó, Pháp là những nguyên lý, quy luật, quy tắc, định luật, hay cơ chế, trật tự mà vạn vật trên khắp vũ trụ, trời đất này, trong đó có con người buộc phải tuân theo nếu muốn đạt được mục đích tiến hóa và giải thoát.

Đối với cá thể nhân sinh, Pháp là những nguyên tắc sống, quy tắc làm việc mà mỗi cá thể con người tự nhìn nhận, học hỏi, rút kinh nghiệm từ cuộc sống của bản thân; tin tưởng, sống và làm việc, học tập theo những nguyên tắc ấy. Pháp là những luân lý đạo đức mà bản thân phải học và rèn luyện để hòa mình vào xã hội.

Đối với gia đình, Pháp là nếp nhà, là những nề nếp sinh hoạt, những quy định về giờ giấc, những phép tắc ứng xử giữa các mối quan hệ trong gia đình, giữa ông bà, cha mẹ, các anh chị em.

Đối với xã hội, quốc gia, Pháp là phép nước, là khuôn phép, luật pháp, luật lệ; là đường lối, những cơ chế ràng buộc một tập thể, một xã hội vào một khuôn khổ chung, hoạt động có hệ

12. Bài Quyền Pháp, Yếu Điểm Giáo Lý Đại Đạo, NXB Tôn Giáo, trang 74.

thống, làm việc có quy trình, tuân thủ kết cấu chung, trên cơ sở đã trao đổi, đồng thuận và thống nhất.

Đối với tôn giáo, Pháp là những điều luật, giáo điều mà mọi người tín đồ, giáo dân đều phải tuân thủ và giữ gìn, trên cơ sở tự nguyện và cống hiến.

Đối với thiên nhiên, Trời Đất, Pháp là những nguyên lý, những quy luật vận hành của tự nhiên để điều hòa vũ trụ vạn vật. Nhờ có Pháp, mọi hành tinh trong vũ trụ vận động theo một trật tự nhất định, không va đụng, không hỗn loạn. Nhờ có Pháp, ngày-đêm, thời tiết được điều hòa, ổn định. Nhờ có Pháp, muôn vật, cỏ cây sinh tồn và phát triển hài hòa; làm nguồn sống cho nhau và phục vụ lẫn nhau.

Đến đây chúng ta không chỉ hiểu Pháp là gì mà còn thấy được tầm quan trọng vô cùng của Pháp. Pháp còn thì trời đất, vũ trụ còn, điều hòa và phát triển; Pháp mất thì trời đất, vũ trụ mất, vạn vật hỗn loạn, không tuân theo một quy luật nào của sự sống và sẵn sàng tự diệt. Vì khi đó, bản thân mỗi thực thể trong vũ trụ hỗn loạn trong chính nó và hỗn loạn với vạn vật bên ngoài nó. Tương tự, nếu thực thể nào, quốc gia nào, tôn giáo nào, xã hội nào, tổ chức nào, cá thể con người nào không duy trì được cái Pháp trong nội thân mình và không kết hợp, dung hòa, tuân theo được với cái Pháp của thế giới bên ngoài, của những hệ thống, thực thể xung quanh cuộc sống mình, sớm muộn thực thể đó cũng sẽ bị thoái hóa, tự diệt và biến mất. Bằng ngược lại, sẽ có thể ngày một phát triển, tiến hóa và

tồn tại mãi. “*Pháp là sự sống*”¹³ phải chăng là vì ý nghĩa này.

Hãy hình dung một con đường hỗn loạn, ngổn ngang những chiếc ô-tô. Trên con đường đó, mỗi chiếc ô-tô hỗn loạn trong chính nó: lúc chạy, lúc dừng, lúc tự mở đèn xe, lúc tự tắt, lúc chạy nhanh, lúc chạy chậm; và mỗi chiếc ô-tô không chạy theo những quy luật, quy tắc giao thông chung: chiếc chạy trên lề, chiếc chạy ngược chiều, chiếc chạy ngang, chiếc chạy dọc, chiếc đèn đỏ chạy, chiếc đèn xanh đứng, v.v. Nếu chúng ta có thể hình dung một con đường khi không có Pháp, trở nên hỗn loạn như thế nào; thì khi thế giới này, vũ trụ vạn vật không có Pháp cũng hỗn loạn tựa như thế, thậm chí còn hơn thế nữa rất nhiều lần.

Như vậy, chúng ta thấy rằng tự thân Quyền và Pháp đều có một ý nghĩa riêng và đóng vai trò vô cùng quan trọng trong thế giới này. Giả sử, một thế giới chỉ có Pháp mà không có Quyền, thì sẽ như thế nào? Và ngược lại, nếu chỉ có Quyền mà không có Pháp, thì vũ trụ vạn vật, trong đó có con người sẽ ra sao? Câu trả lời được giải đáp ở mục kế đến, khi mà chúng ta nhận ra và hiểu được mối liên hệ giữa Quyền và Pháp, cũng như sự gắn bó mật thiết của Quyền và Pháp như một thực thể thống nhất, không thể tách rời.

MỐI LIÊN HỆ GIỮA QUYỀN VÀ PHÁP

Như đã cùng trao đổi ở những mục trên, chúng ta hiểu rằng

13. Minh Lý Thánh Hội, Châu Dịch Huyền Nghĩa, Chương 1.

Quyền là một năng lực, là điểm động năng vô cùng to lớn, đủ sức để chinh phục được tất cả, đạt được mọi thành công. Pháp là trật tự, là nguyên lý, là những quy luật, cơ chế giúp điều hòa cuộc sống của vạn vật.

Chúng ta biết rằng, vũ trụ trời đất nơi chúng ta đang sống, bản thân chúng ta, tổ chức mà chúng ta đang gắn bó, hay tự trung là tất cả mọi sự vật, sự việc trên thế gian này đều đang tuân theo những nguyên lý, quy tắc, những định luật nhất định. Vì nếu không có những luật tắc này, mọi thực thể, tổ chức hay bản thân vạn vật, trong đó có con người vốn không thể được hình thành và tồn tại như vẫn đang tồn tại. Vì tạo nên sự sống và duy trì sự sống bằng những nguyên lý, quy luật, nên Pháp là sự sống. Và vì Pháp là sự sống, nên Pháp luôn tồn tại.

Giống như một công ty, một tổ chức, khi bắt đầu hình thành luôn phải có những quy luật, những quy định, điều lệ của công ty để làm nền tảng cho sự vận hành và phát triển, thể hiện văn hóa đặc thù, ràng buộc mọi thành viên trong tổ chức tuân theo, nhằm đạt được những mục đích trong tương lai mà công ty đang hướng đến. Ở đâu có sự vận động, có sự sống, ở đó có Pháp tồn tại, hay, ở đâu có Pháp tồn tại, là ở đó có sự sống. Vì thế, như một sự nhắc lại, Pháp luôn tồn tại, như một điều gì đó sơ khai, khởi thủy của sự sống.

Mặt khác, Quyền chỉ có thể thực thi khi đã có sự sống, diễn ra trong sự sống và tuân theo những quy luật của sự sống. Vì Quyền là năng lực của một chủ thể có đủ điều kiện tác động vào

một hoặc nhiều đối tượng. Điều này nghĩa là, để Quyền tồn tại, phải có chủ thể tác động, có đối tượng được tác động và điều kiện để chủ thể tác động thực hiện được năng lực của mình; mà khi có những thực thể và điều kiện như thế, đồng nghĩa với việc đã có sự sống. Và vì vậy nên, có Pháp, ắt sẽ có Quyền.

Khi một hệ thống, một tổ chức, một thực thể sống động, bao gồm cả vạn vật, trong đó có con người (vạn vật, trong đó có con người cũng là một hệ thống, gồm nhiều bộ phận, chức năng và các quy tắc vận hành của chính chúng) có Pháp, tức có sự sống, một cách tự nhiên, Quyền sẽ tồn tại, để chính bản thân thực thể, hệ thống, hay tổ chức đó có những tác động trong chính nó và tác động đến thế giới bên ngoài nó để phát triển và tiến hóa. Nguồn năng lực ấy là vô hạn, là động năng thúc đẩy chính chủ thể đó tiến hóa và thúc đẩy vạn vật mà chủ thể đó tác động, ảnh hưởng cùng tiến hóa. Nhưng, bất kì năng lực nào cũng cần được định hướng theo những quy luật phù hợp. Nếu không được định hướng và tuân theo những nguyên lý vận động, phát triển chung của cả hệ thống, năng lực này của chủ thể sẽ dễ dàng bị chuyển biến thành một năng lực dư thừa hoặc tiêu cực, ảnh hưởng xấu đến đối tượng được tác động, đi lệch với mục đích phát triển chung của cả hệ thống. Do đó, mọi năng lực của một chủ thể, hay nói cách khác, một chủ thể khi sử dụng và phát huy Quyền của mình đến một đối tượng, phải cân nhắc, xem xét và luôn hướng đến lợi ích phù hợp với sự phát triển của đối tượng, phù hợp và tuân theo quy luật phát triển

chung của toàn bộ hệ thống mà mình và đối tượng đang thuộc về. Cũng vì lẽ ấy, sự thể hiện của Quyền, luôn phải đi với Pháp, nương vào Pháp, thuận theo Pháp.

*“Có quyền không pháp không đưa con người đi về đâu, trái lại sẵn sàng xô ngã con người vào lạc làm vào u tối. Có pháp ắt sẽ có quyền.”*¹⁴

Như thế, Quyền và Pháp luôn đi cùng nhau như một thực thể thống nhất, không thể tách rời. Nếu có Pháp mà không có Quyền, vạn vật sẽ không có tiềm lực, động năng để phát triển, tiến hóa và trợ giúp nhau cùng tiến hóa. Nếu có Quyền mà không có Pháp, tức không nương vào Pháp, nương vào đạo lý, nguyên lý tiến hóa của Trời Đất, thì vạn vật chúng sanh sẽ dẫn dắt nhau đến những điểm đến sai lầm, lạc lối, thoái hóa về mặt nhân sinh lẫn tâm linh.

Ngược lại, khi Quyền và Pháp hợp lại cùng nhau, mà về mặt chữ nghĩa, ta gọi là Quyền Pháp, được vận dụng phù hợp với Thiên cơ, Đạo lý, đó sẽ là tiềm lực, nguồn động năng thúc đẩy mọi cá thể nhân sinh, mọi thực thể tôn giáo phát triển, tiến hóa, thăng tiến tâm linh mạnh mẽ hơn bao giờ hết.

KẾT LUẬN

Trong giới hạn của mình, bài viết tạm dừng lại ở việc diễn giải

14. Minh Lý Thánh Hội 19-9 Mậu Thân, 09-11-1968.

chi tiết và cụ thể hơn ý nghĩa căn bản nhất của mỗi chữ Quyền và Pháp trong khái niệm Quyền Pháp – một yếu điểm của giáo lý Đại Đạo. Bằng tất cả sự nỗ lực và cố gắng, bài viết hy vọng sẽ đem lại một góc nhìn mới và dễ tiếp cận hơn về ý nghĩa hai chữ Quyền và Pháp.

Khi hiểu hai chữ Quyền và Pháp ở mức độ cơ bản nhất, chúng ta sẽ dễ mở lòng thực hành Quyền Pháp hơn với mọi người xung quanh mình; cũng như, cảm nhận được rõ ràng hơn ý nghĩa Quyền Pháp trong mỗi hoạt động của cuộc sống đời thường, để học hỏi và nhận ra những tấm lòng tốt đẹp mà chúng ta đang dành cho nhau trong cuộc sống.

Dù là hành động, lời nói, tư tưởng của chính bản thân mỗi người chúng ta, hay của mỗi một cá thể nhân sinh, mỗi một tập thể xung quanh chúng ta; cũng đều sẽ là những hình ảnh thể hiện Quyền Pháp rõ ràng và thiết thực nhất, nếu những hành động, lời nói, tư tưởng ấy thể hiện tình thương và hướng đến một mục đích duy nhất đó là trợ giúp, thúc đẩy nhau cùng phát triển về mọi mặt, mà sau tất cả là tiến hóa về mặt tâm linh vậy.

MÙA THU NĂM ĐÌNH DẬU 2017

Tài liệu tham khảo

[1] Cơ Quan Phổ Thông Giáo Lý Đại Đạo. Yếu điểm giáo lý Đại Đạo, NXB Tôn Giáo, 2008.

[2] Edward O. Wilson. Về bản tính người, NXB Thế giới, 2014.